

PROGRAM STUDIÓW

dla kierunku

POŁOŻNICTWO

poziom kształcenia: pierwszego stopnia z tytułem
licencjata

profil kształcenia: PRAKTYCZNY

1. PROGRAM STUDIÓW DLA KIERUNKU POŁOŻNICTWO - STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA O PROFILU PRAKTYCZNYM

1.1. Wskaźniki dotyczące programu studiów na wnioskowanym kierunku położnictwo – pierwszego stopnia o profilu praktycznym¹

Tabela 1. Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów

Wskaźniki dotyczące programu studiów na kierunku <i>położnictwo studia I stopnia</i> o profilu praktycznym	
Liczba semestrów konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	6
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	180
Łączna liczba godzin zajęć	4815
Łączna liczba godzin zajęć prowadzonych na wnioskowanym kierunku, przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni składającej wniosek jako podstawowym miejscu pracy	2480
Procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek w liczbie punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie – w przypadku kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny	100% Nauki o Zdrowiu
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	142(78,8%)
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	115
Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6
Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom lub grupom zajęć do wyboru	4 (2,28%)

¹ Wskaźniki dotyczące programu studiów na wnioskowanym kierunku studiów, poziomie i profilu, określone w § 3 ust. 1 pkt 1, 4, 6, 7, 8, § 3 ust. 2, 3, 4 i ust. 5 pkt 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861, z późn. zm.), a także informacja o warunku określonym w art. 73 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U z 2020 r., poz. 85, z późn. zm.).

Wskaźniki dotyczące programu studiów na kierunku <i>położnictwo studia I stopnia</i> o profilu praktycznym	
Wymiar praktyk zawodowych oraz liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk (jeżeli program studiów na wnioskowanym kierunku przewiduje praktyki)	1200 46 pkt. ECTS
Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego – w przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich	60

Z ogólnej liczby 180 punktów ECTS 89 punktów ECTS (tj. 49,4 %) stanowią zajęcia lub grupy zajęć związane z kształtowaniem umiejętności praktycznych (tab.2).

Tabela 2. Wykaz zajęć lub grup zajęć kształtujących umiejętności praktyczne

Zajęcia lub grupy zajęć kształtujące umiejętności praktyczne			
NAZWA ZAJĘĆ LUB GRUPY ZAJĘĆ	FORMA/FORMY ZAJĘĆ	ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	LICZBA PUNKTÓW ECTS
Farmakologia	ćwiczenia,	50	2
Zdrowie publiczne	ćwiczenia,	30	2
Podstawy opieki położniczej	laboratorium, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa,	410	15
Promocja zdrowia	ćwiczenia, zajęcia praktyczne,	30	1,5
Techniki położnicze i prowadzenie porodu	laboratorium, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa,	755	28,5
Podstawowa opieka zdrowotna	ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa,	135	6
Dietetyka	ćwiczenia,	10	0,5
Badanie fizykalne	ćwiczenia,	20	1
Położnictwo i opieka położnicza	ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa,	365	13,5
Ginekologia i opieka ginekologiczna	ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa,	350	12
Neonatologia i opieka neonatologiczna	ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa,	185	7
Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa,	100	4,5
Choroby wewnętrzne	ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa,	95	4,5
Chirurgia	ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa,	95	4,5
Psychiatria	ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa,	95	4,5
Anestezjologia i stany zagrożenia życia	ćwiczenia, zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa,	100	4,5
Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii	ćwiczenia, zajęcia praktyczne,	65	2,5

Podstawy ratownictwa medycznego	laboratorium	30	1
	Razem:	2920	115

W programie studiów na kierunku *położnictwo* uwzględniono szereg zajęć i grup zajęć, umożliwiających studentom wybór w programie studiów zajęć w wymiarze nie mniejszym niż 5% sumy punktów ECTS (tab.3).

Tabela 3. Wykaz zajęć lub grup zajęć do wyboru z sumarycznymi wskaźnikami

Zajęcia lub grupy zajęć do wyboru			
NAZWA ZAJĘĆ LUB GRUPY ZAJĘĆ	FORMA/FORMY ZAJĘĆ	ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	LICZBA PUNKTÓW ECTS
Język migowy	Zajęcia fakultatywne	60	2
Współpraca w zespołach opieki zdrowotnej	Zajęcia fakultatywne	60	2
	Razem:	120	4

Program studiów na kierunku *położnictwo* zawiera wymogi określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów dotyczące liczby punktów ECTS, które student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych (Dz. U. poz. 1861, z późn. zm.), (tab.4).

Tabela 4. Wykaz zajęć z przedmiotów z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych z sumarycznymi wskaźnikami

Zajęcia lub grupy zajęć z przedmiotów humanistycznych lub społecznych			
NAZWA ZAJĘĆ LUB GRUPY ZAJĘĆ	FORMA/FORMY ZAJĘĆ	ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	LICZBA PUNKTÓW ECTS
Psychologia	wykład, ćwiczenie, samokształcenie	75	2
Socjologia	wykład, ćwiczenie, samokształcenie	45	1
Pedagogika	wykład, ćwiczenie, samokształcenie	45	1
Prawo medyczne	wykład, ćwiczenie, samokształcenie	45	2
	Razem:	210	6

Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach z języka obcego na kierunku *położnictwo* - wynosi 5 ECTS (120 godz.).

Wykaz zajęć z języka obcego i wychowania fizycznego wraz z sumarycznymi wskaźnikami znajduje się w tabeli 4a.

Tabela 4a. Wykaz zajęć z języka obcego i wychowania fizycznego z sumarycznymi wskaźnikami

Zajęcia lub grupy zajęć z języka obcego i wychowania fizycznego		
NAZWA ZAJĘĆ	ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	LICZBA PUNKTÓW ECTS
Język angielski	120	5
Wychowanie fizyczne	60	0
Razem:	180	5

Program studiów na kierunku *położnictwo* uwzględnia również kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu położnej². W związku z tym poniższa tabela (nr 5) prezentuje wykaz planowanych na wnioskowanym kierunku zajęć wraz z sumarycznymi wskaźnikami, które są wymagane w ramach standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu położnej³.

Tabela 5. Wykaz zajęć realizowanych na kierunku położnictwo w ramach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu położnej

Grupy zajęć wymagane w kształceniu przygotowującym do zawodu położnej	Zajęcia	Minimalna liczba wymaganych godzin	Minimalna liczba wymaganych punktów ECTS	Zajęcia w programie studiów	Liczba godzin w planie studiów	Liczba punktów ECTS w planie studiów
A. Nauki podstawowe	anatomia, fizjologia, patologia, embriologia i genetyka, biochemia i biofizyka, mikrobiologia i parazytologia, farmakologia, radiologia	500	19	Anatomia	80	3
				Fizjologia	75	3
				Patologia	65	3
				Embriologia i genetyka	55	2
				Biochemia i biofizyka	45	2
				Mikrobiologia i parazytologia	50	1
				Farmakologia	110	4
				Radiologia	20	1
				Razem	500	19
B. Nauki społeczne i humanistyczne	psychologia, socjologia, pedagogika, prawo medyczne, zdrowie publiczne, język angielski	420	15	Psychologia	75	2
				Socjologia	45	1
				Pedagogika	45	1
				Prawo medyczne	45	2
				Zdrowie publiczne	90	4
				Język angielski	120	5
				Razem	420	15

² Zgodnie z art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i podstawowa opieka zdrowotna (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.) organizacja pracy położnej

³ Zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW z dn. 26 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza denty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz. U. 2019, poz. 1573) system informacji w ochronie zdrowia

C.	podstawy opieki położniczej, etyka zawodu położnej, promocja zdrowia, podstawowa opieka zdrowotna, dietetyka, organizacja pracy położnej, badanie fizykalne, zakażenia szpitalne, system informacji w ochronie zdrowia, zajęcia fakultatywne do wyboru: język migowy lub współpraca w zespołach opieki zdrowotnej	600	22	Podstawy opieki położniczej	260	10
				Etyka zawodu położnej	30	1
				Promocja zdrowia	35	1
				Podstawowa opieka zdrowotna	40	2
				Dietetyka	40	1
				Organizacja pracy położnej	30	1
				Badanie fizykalne	50	2
				Zakażenia szpitalne	30	1
				System informacji w ochronie zdrowia	25	1
				Zajęcia fakultatywne do wyboru: język migowy lub współpraca w zespołach opieki zdrowotnej	60	2
				Razem		
D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej	techniki położnicze i prowadzenie porodu, położnictwo i opieka położnicza, ginekologia i opieka ginekologiczna, neonatologia i opieka neonatologiczna, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, choroby wewnętrzne, chirurgia, psychiatria, anestezjologia i stany zagrożenia życia, rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii, podstawy ratownictwa medycznego, badania naukowe w położnictwie, seminarium dyplomowe	900	35	Techniki położnicze i prowadzenie porodu	150	5
				Położnictwo i opieka położnicza	130	5
				Ginekologia i opieka ginekologiczna	95	3
				Neonatologia i opieka neonatologiczna	70	2
				Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	60	2
				Choroby wewnętrzne	50	2
				Chirurgia	50	2
				Psychiatria	45	1
				Anestezjologia i stany zagrożenia życia	70	2
				Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii	65	1
				Podstawy ratownictwa medycznego	60	2
				Badania naukowe w położnictwie	25	2
				Seminarium dyplomowe	65	6
				Razem		
E. Zajęcia praktyczne	podstawy opieki położniczej, techniki położnicze i prowadzenie porodu, promocja zdrowia, podstawowa opieka zdrowotna, położnictwo i opieka położnicza, ginekologia i opieka ginekologiczna, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, choroby wewnętrzne, chirurgia, psychiatria, anestezjologia i stany zagrożenia życia, rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii	1100	43	Podstawy opieki położniczej	160	6
				Techniki położnicze i prowadzenie porodu	320	11
				Promocja zdrowia	20	1
				Podstawowa opieka zdrowotna	40	2
				Położnictwo i opieka położnicza	120	4
				Ginekologia i opieka ginekologiczna	120	4
				Neonatologia i opieka neonatologiczna	80	3
				Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	40	2
				Choroby wewnętrzne	40	2
				Chirurgia	40	2
				Psychiatria	40	2
				Anestezjologia i stany zagrożenia życia	40	2
				Rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii	40	2

				Razem	1100	43
F. Praktyki zawodowe	podstawy opieki położniczej, techniki położnicze i prowadzenie porodu, podstawowa opieka zdrowotna, położnictwo i opieka położnicza, ginekologia i opieka ginekologiczna, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, choroby wewnętrzne, chirurgia, psychiatria, anestezjologia i stany zagrożenia życia,	1200	46	Podstawy opieki położniczej	80	3
				Techniki położnicze i prowadzenie porodu	360	13
				Podstawowa opieka zdrowotna	80	3
				Położnictwo i opieka położnicza	200	7
				Ginekologia i opieka ginekologiczna	200	7
				Neonatologia i opieka neonatologiczna	80	3
				Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	40	2
				Choroby wewnętrzne	40	2
				Chirurgia	40	2
				Psychiatria	40	2
				Razem	1200	46
WF	Wychowanie fizyczne	60	0	Wychowanie fizyczne	60	0
				Razem	60	0
				Razem	4815	180

1.2. Tytuł zawodowy nadawany absolwentom kierunku położnictwo - studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym

Tytuł zawodowy⁴ nadawany absolwentom kierunku *położnictwo* – studia pierwszego stopnia: **licencjat**.

1.3. Efekty uczenia się dla kierunku położnictwo – studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym

Efekty uczenia się dla kierunku położnictwo zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 sierpnia 2019 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza denty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego Wyższego co przedstawiono w tabeli nr 6 i tab. nr 7.

Załącznik nr 2 do Uchwały nr 622 Senatu UZ z dnia 30 listopada 2022r.

Tabela. 6. Ogólne efekty uczenia się

1.1. W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:
1) specjalistyczną problematykę z zakresu położnictwa, neonatologii i ginekologii;
2) rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w warunkach prawidłowych i patologicznych;

⁴ Zgodnie z art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Dz. U. z 2020 r, poz. 85, z późn. zm. oraz z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, Dz. U. poz. 1861, z późn. zm.

3) etiologię, patomechanizm, objawy, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutyczno-opiekuńczego w wybranych jednostkach chorobowych w chorobach wewnętrznych, chirurgii, pediatrii i psychiatrii;

4) uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego;

5) system opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;

6) zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób;

7) modele opieki położniczej nad kobietą w każdym okresie życia i stanie zdrowia;

8) etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu położnej.

1.2. W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

1) udzielać świadczeń zdrowotnych w przypadku: kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej, kobiety w okresie połogu i noworodka oraz kobiety chorej ginekologicznie, w zakresie promocji zdrowia, profilaktyki i profesjonalnej opieki położniczo-ginekologicznej, prekoncepcyjnej, prenatalnej, perinatalnej, a także w przypadku kobiety w okresie przekwitania i senu;

2) rozpoznawać ciążę, sprawować opiekę nad kobietą w ciąży fizjologicznej i wykonywać badania niezbędne do monitorowania jej przebiegu;

3) samodzielnie prowadzić i przyjmować poród fizjologiczny (w warunkach szpitalnych i pozaszpitalnych) i poród z położenia miednicowego, także z nacięciem i szyciem krocza;

4) monitorować płód z wykorzystaniem aparatury medycznej oraz wykrywać stany odbiegające od normy u matki i dziecka w okresie ciąży, porodu i połogu;

5) podejmować do czasu przybycia lekarza konieczne działania w sytuacjach nagłych, w tym ręcznie wydobyć łożysko i ręcznie zbadać macicę;

6) sprawować opiekę nad matką i noworodkiem, promując karmienie naturalne, monitorując przebieg okresu poporodowego oraz badając noworodka, a także podejmując w sytuacjach nagłych wszelkie niezbędne działania, w tym natychmiastową reanimację;

7) sprawować opiekę ginekologiczno-położniczą nad kobietą;

8) prowadzić działalność edukacyjno-zdrowotną w zakresie przygotowania do życia w rodzinie, metod planowania rodziny, ochrony macierzyństwa i ojcostwa, przygotowania do rodzicielstwa i urodzenia dziecka, łącznie z poradnictwem na temat higieny i żywienia, w tym poradnictwem laktacyjnym, oraz prowadzić profilaktykę chorób kobiecych i patologii położniczych;

9) udzielać pierwszej pomocy i podejmować działania ratownicze w ramach resuscytacji krążeniowo-oddechowej;

10) przeprowadzać badanie podmiotowe i przedmiotowe w celu postawienia diagnozy pielęgniarstwa lub położniczej;

11) wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne, niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;

12) decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych;

13) samodzielnie udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach;

14) dokonywać analizy jakości opieki położniczo-neonatologicznej i ginekologicznej;

15) organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach opieki zdrowotnej.

1.3. W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;

2) przestrzegania praw pacjenta;

3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym

przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

Tabela. 7. Szczegółowe efekty uczenia się

A. NAUKI PODSTAWOWE (anatomia, fizjologia, patologia, embriologia i genetyka, biochemia i biofizyka, mikrobiologia i parazytologia, farmakologia, radiologia)
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:
A.W1. budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, grzbiet, szyja, głowa) oraz czynnościowym (układ kostno-stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy i narządy zmysłów, powłoka wspólna, krążenie maczyno-łożyskowe), w tym różnice w budowie ciała człowieka dorosłego, niemowlęcia i noworodka;
A.W2. budowę i funkcjonowanie miednicy kostnej i mięśni dna miednicy jako kanału rodowego;
A.W3. neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie;
A.W4. udział układów i narządów organizmu w utrzymaniu jego homeostazy oraz zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w przypadku zaburzenia jego homeostazy;
A.W5. podstawy działania układów regulacji (homeostaza) oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego;
A.W6. fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu;
A.W7. fizjologię rozrodu i laktacji;
A.W8. podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu;
A.W9. wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawienno-wchłaniającego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego;
A.W10. czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne;
A.W11. procesy spermatogenezy, spermiogenezy i owogenezy, zaplemnienia i zapłodnienia;
A.W12. stadia rozwoju zarodka ludzkiego, budowę i czynność błon płodowych i łożyska oraz etapy rozwoju poszczególnych narządów;
A.W13. uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;
A.W14. budowę chromosomów oraz molekularne podłoże mutagenezy;
A.W15. zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech oraz dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;
A.W16. problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie i jej znaczenie w diagnostyce prenatalnej;
A.W17. podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);
A.W18. rolę witamin, aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i w płynach ustrojowych;
A.W19. mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu

w organizmie;
A.W20. wpływ na organizm czynników zewnętrznych takich jak: temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne i promieniowanie jonizujące;
A.W21. podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej;
A.W22. klasyfikację drobnoustrojów, z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;
A.W23. poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania oraz powodowane przez nie przemiany w ustroju zależne od wieku, a także ich działania uboczne;
A.W24. poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania;
A.W25. wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;
A.W26. ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, oraz procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;
A.W27. podstawowe zasady farmakoterapii;
A.W28. zasady farmakoterapii i fitoterapii w położnictwie, neonatologii i ginekologii oraz wpływ leków na płód i noworodka karmionego piersią, w tym teratogenne i embriotoksyczne działanie leków;
A.W29. zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;
A.W30. zasady leczenia krwi i środkami krwiozastępczymi;
A.W31. metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:
A.U1. posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym i wykorzystywać znajomość topografii narządów oraz wykazywać różnice w budowie noworodka, niemowlęcia i człowieka dorosłego;
A.U2. opisywać zmiany w funkcjonowaniu organizmu jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy oraz interpretować fizjologiczne procesy, ze szczególnym uwzględnieniem neurohormonalnej regulacji procesów fizjologicznych;
A.U3. łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań diagnostycznych oraz wskazywać konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla sąsiadujących topograficznie narządów;
A.U4. szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych;
A.U5. wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób oraz diagnostyce prenatalnej;
A.U6. współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;
A.U7. rozpoznawać najczęściej spotykane pasożyty człowieka na podstawie ich budowy i cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych;
A.U8. szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych, ze szczególnym uwzględnieniem okresu ciąży i karmienia piersią;
A.U9. posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;
A.U10. wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;
A.U11. przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;
A.U12. stosować się do zasad ochrony radiologicznej.

B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANISTYCZNE (psychologia, socjologia, pedagogika, prawo medyczne, zdrowie publiczne, język angielski)

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie

B.W1. psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone;

B.W2. problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;

B.W3. etapy rozwoju psychicznego człowieka i występujące na tych etapach prawidłowości;

B.W4. pojęcie emocji i motywacji oraz zaburzenia osobowościowe;

B.W5. podstawowe zagadnienia z zakresu psychologii prenatalnej i prokreacyjnej;

B.W6. etapy rozwoju dziecka od poczęcia do narodzin, czynniki psychospołeczne warunkujące jego rozwój w okresie prenatalnym i czynniki sprzyjające tworzeniu się więzi rodziców z dzieckiem poczętym;

B.W7. psychospołeczne aspekty kolejnych okresów w życiu kobiety od pokwitania do senu;

B.W8. istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej;

B.W9. specyficzne problemy występujące w poszczególnych okresach życia kobiety (okres dojrzewania, okołoporodowy, klimakterium), szczególnie wynikające z barier w komunikowaniu się;

B.W10. techniki redukowania lęku, metody relaksacji i mechanizmy powstawania, działania i zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;

B.W11. pojęcia i zasady funkcjonowania: rodziny, grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;

B.W12. wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;

B.W13. zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;

B.W14. pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;

B.W15. zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć;

B.W16. społeczne konsekwencje choroby, bezdzietności i ciąży niepożądanego oraz problemy małych i samotnych matek;

B.W17. podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania jako zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji i umierania);

B.W18. metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i osób dorosłych;

B.W19. podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w życiu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;

B.W20. podstawowe regulacje prawne z zakresu ubezpieczeń zdrowotnych obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz wybrane trendy w polityce ochrony zdrowia w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach członkowskich Unii Europejskiej;

B.W21. podstawy prawne wykonywania zawodu położnej, w tym prawa i obowiązki położnej, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarzek i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;

B.W22. zasady odpowiedzialności karnej, cywilnej, pracowniczej i zawodowej związanej z wykonywaniem zawodu położnej;

B.W23. prawa człowieka, prawa dziecka, prawa pacjenta i prawa kobiety rodzącej;

B.W24. zadania z zakresu zdrowia publicznego;
B.W25. kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;
B.W26. podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;
B.W27. istotę profilaktyki i prewencji chorób;
B.W28. zasady funkcjonowania rynku usług medycznych w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
B.W29. swoiste zagrożenia zdrowotne występujące w środowisku zamieszkania, edukacji i pracy;
B.W30. międzynarodowe klasyfikacje statystyczne: chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF).
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:
B.U1. rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;
B.U2. oceniać wpływ choroby i hospitalizacji na stan fizyczny i psychiczny człowieka;
B.U3. oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych (stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba) oraz informować o elementarnych formach pomocy psychologicznej;
B.U4. rozpoznawać problemy psychospołeczne macierzyństwa małoletnich i kobiet w późnym wieku oraz wskazywać rolę wychowania seksualnego w życiu człowieka;
B.U5. rozpoznawać problemy psychologiczne związane z prokreacją (zaburzenia płodności, aborcja, poronienie, utrata dziecka w okresie okołoporodowym) i udzielać wsparcia psychicznego;
B.U6. rozpoznawać problemy psychologiczne i zaburzenia psychiczne występujące u kobiet w okresie ciąży, porodu i połogu oraz w okresie klimakterium;
B.U7. identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się oraz wykazywać umiejętność aktywnego słuchania;
B.U8. wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece położniczej;
B.U9. wskazywać i stosować właściwe techniki redukcji lęku i metody relaksacyjne;
B.U10. stosować mechanizmy zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego;
B.U11. proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży;
B.U12. rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług położniczej;
B.U13. opracowywać programy edukacyjne dotyczące działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców;
B.U14. stosować przepisy prawa dotyczące praktyki zawodowej położniczej;
B.U15. oceniać światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;
B.U16. analizować i oceniać funkcjonowanie różnych systemów opieki medycznej oraz identyfikować źródła ich finansowania;
B.U17. stosować międzynarodowe klasyfikacje: statystyczne chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), procedur medycznych (ICD-9) oraz funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia (ICF);
B.U18. analizować piśmiennictwo medyczne w języku angielskim;
B.U19. porozumiewać się w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI POŁOŻNICZEJ (podstawy opieki położniczej, etyka zawodu położnej, promocja zdrowia, podstawowa opieka zdrowotna, dietetyka, organizacja pracy położnej, badanie fizykalne, zakażenia szpitalne, system informacji w ochronie zdrowia, zajęcia fakultatywne do wyboru: język migowy lub współpraca w zespołach opieki zdrowotnej)

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

C.W1. status i istotę zawodu położnej, rolę zawodową położnej w ujęciu historycznym i współczesnym oraz uwarunkowania rozwoju zawodu położnej;

C.W2. rolę, funkcje zawodowe i zadania położnej w opiece nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia oraz nad jej dzieckiem i rodziną;

C.W3. rolę położnej w zespole interdyscyplinarnym w procesie promowania zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia;

C.W4. istotę opieki pielęgniarskiej i położniczej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Dorothea Orem, Betty Neuman, Callista Roy, Madeleine Leininger, Ramona Mercer, Aaron Beck);

C.W5. istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i technikę wykonywania przez położną podstawowych czynności pielęgniarskich, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych;

C.W6. metody, sposoby, zasady, techniki i procedury stosowane w pracy położnej, w specjalistycznej opiece nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą, kobietą w okresie połogu i jej dzieckiem oraz nad kobietą zagrożoną chorobą i chorą ginekologicznie;

C.W7. zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w celu zapobiegania zakażeniom szpitalnym;

C.W8. zasady dokumentowania stanu zdrowia i prowadzenia dokumentacji medycznej;

C.W9. przedmiot etyki ogólnej i zawodowej;

C.W10. problematykę etyki normatywnej, w tym aksjologii wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy położnej;

C.W11. istotę podejmowania decyzji etycznych i rozwiązywania dylematów moralnych w pracy położnej;

C.W12. treść kodeksu etyki zawodowej pielęgniarki i położnej;

C.W13. problemy bioetyczne w aspekcie: sztucznej prokreacji, transplantacji, eksperymentów medycznych (np. klonowanie embrionów ludzkich) i eutanazji;

C.W14. zasady promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;

C.W15. zadania położnej w promocji zdrowia i zasady konstruowania programów promocji zdrowia;

C.W16. strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;

C.W17. organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań położnej i innych pracowników ochrony zdrowia;

C.W18. kompetencje położnej podstawowej opieki zdrowotnej oraz warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń położniczych w podstawowej opiece zdrowotnej;

C.W19. zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku oraz żywienia dojelitowego i pozajelitowego;

C.W20. zasady żywienia kobiety w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem okresu ciąży oraz zasady żywienia noworodków i niemowląt;

C.W21. zasady leczenia dietetycznego i powikłania dietoterapii;

C.W22. środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;

C.W23. pojęcie stanowiska pracy, zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności;
C.W24. regulacje prawne dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na stanowiskach pielęgniarki i położnej;
C.W25. podstawowe metody organizacji opieki położniczej i ich znaczenie dla jakości tej opieki;
C.W26. etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;
C.W27. możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;
C.W28. problematykę jakości w opiece zdrowotnej;
C.W29. zasady prowadzenia i dokumentowania badania podmiotowego i przedmiotowego;
C.W30. metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego, ze szczególnym uwzględnieniem kobiety i noworodka, dla potrzeb opieki położniczej;
C.W31. sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności;
C.W32. znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki położniczej;
C.W33. pojęcie zakażeń związanych z opieką zdrowotną, w tym zakażeń szpitalnych, z uwzględnieniem źródeł i rezerwuaru drobnoustrojów w środowisku pozaszpitalnym i szpitalnym, w tym dróg ich szerzenia;
C.W34. sposoby kontroli szerzenia się i zwalczania zakażeń szpitalnych;
C.W35. mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu krwi, zakażeniu ogólnoustrojowym, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu dróg moczowych i zakażeniu miejsca operowanego;
C.W36. zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzicznych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania;
C.W37. metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych;
C.W38. podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta;
C.W39. zasady komunikacji z pacjentem niesłyszącym;
C.W40. priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;
C.W41. znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy zespołu;
C.W42. rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;
C.W43. proces podejmowania decyzji w zespole;
C.W44. metody samooceny pracy zespołu;
C.W45. czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:
C.U1. posługiwać się właściwym nazewnictwem z zakresu opieki położniczej, neonatologicznej i ginekologicznej oraz interpretować podstawowe pojęcia z zakresu praktyki zawodowej położnej;
C.U2. gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania przedmiotowego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia kobiety chorej ginekologicznie, kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej, kobiety w okresie połogu oraz noworodka, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki na potrzeby diagnozy położniczej;
C.U3. prowadzić dokumentację medyczną i posługiwać się nią;
C.U4. przygotowywać kobietę, jej dziecko, siebie i stanowisko pracy do przeprowadzenia badań i zabiegów diagnostycznych, pielęgnacyjnych oraz leczniczych stosowanych w położnictwie, neonatologii i ginekologii, a także uczestniczyć w ich przeprowadzaniu;
C.U5. prowadzić, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;
C.U6. wykonywać pulsoksymetrię, pomiary podstawowych parametrów życiowych, pomiary antropometryczne, w tym noworodka po porodzie, i gazometrię, w tym z krwi pępowinowej;
C.U7. pobierać materiał do badań laboratoryjnych i bakteriologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych stosowanych w położnictwie, neonatologii i

ginekologii;
C.U8. pobierać wymaz do oceny biocenozy z pochwy i szyjki macicy oraz wymaz cytoonkologiczny, a także zabezpieczać pobrany materiał;
C.U9. wykonywać testy diagnostyczne dla oznaczenia ciał ketonowych i glukozy we krwi i w moczu oraz cholesterolu we krwi, a także inne testy paskowe;
C.U10. wykonywać badania przesiewowe noworodka;
C.U11. wykonywać badanie piersi i oceniać gruczoł piersiowy;
C.U12. przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami, podawać pacjentom leki różnymi drogami oraz obliczać dawki leków i modyfikować dawki insuliny;
C.U13. wykonywać szczepienia przeciwko grypie, WZW i HPV;
C.U14. zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego;
C.U15. zakładać cewnik do pęcherza moczowego i usuwać go oraz monitorować diurezę;
C.U16. wykonywać zabiegi doodbytnicze;
C.U17. zakładać zgłębnik do żołądka, monitorować i usuwać ten zgłębnik, w tym u noworodka i niemowlęcia;
C.U18. wykorzystywać dostępne metody karmienia pacjenta, w tym noworodka i niemowlęcia;
C.U19. wykonywać zabiegi higieniczne, pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;
C.U20. dobierać metody, techniki i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji oraz oceniać ryzyko rozwoju odleżyn, a także stosować działania profilaktyczne;
C.U21. przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik i metod, wykonywać ćwiczenia czynne i bierne oraz gimnastykę oddechową, drenaż ułożeniowy, inhalację i odśluzowywanie dróg oddechowych;
C.U22. stosować zabiegi przeciwzapalne;
C.U23. stosować zasady aseptyki i antyseptyki oraz planować i wdrażać postępowanie w przypadku ekspozycji na zakażenie;
C.U24. rozwiązywać dylematy etyczne i moralne w praktyce zawodowej położnej;
C.U25. oceniać potencjał zdrowotny kobiety i jej rodziny z rozpoznaniem czynników ryzyka chorób wynikających ze stylu życia oraz uczyć kobietę samokontroli stanu zdrowia;
C.U26. opracowywać i wdrażać indywidualne programy promocji zdrowia jednostek, rodzin i grup społecznych;
C.U27. realizować świadczenia zdrowotne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej zgodnie z kompetencjami położnej;
C.U28. diagnozować sytuację kobiety i jej rodziny w środowisku zamieszkania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i podejmować działania na rzecz ochrony zdrowia kobiety i jej rodziny;
C.U29. współpracować z zespołem podstawowej opieki zdrowotnej sprawującym opiekę nad kobietą i jej rodziną (z pielęgniarką i lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej oraz asystentem rodziny);
C.U30. rozpoznawać przemoc domową i inne patologie społeczne oraz dokonywać interwencji w sytuacji kryzysu w rodzinie;
C.U31. oceniać stan odżywienia i sposób żywienia, prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia zdrowych i chorych dzieci i dorosłych, w szczególności kobiet w różnych okresach ich życia i różnym stanie zdrowia;
C.U32. stosować diety terapeutyczne w wybranych chorobach, nadzorować odrębności żywienia zbiorowego i rozpoznawać powikłania dietoterapii;

C.U33. planować podstawowe diety pod względem ilościowym i jakościowym, w tym zalecenia żywieniowe dla kobiety w okresie ciąży i karmienia piersią;
C.U34. dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;
C.U35. monitorować zagrożenia w pracy położnej oraz czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych i wypadków przy pracy;
C.U36. planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy;
C.U37. współuczestniczyć w opracowywaniu standardów i procedur praktyki położniczej oraz monitorować jakość opieki położniczej;
C.U38. podejmować decyzje dotyczące doboru metod pracy i współpracy w zespole;
C.U39. nadzorować i oceniać pracę podległego zespołu;
C.U40. przeprowadzać badanie podmiotowe pacjenta oraz analizować i interpretować jego wyniki;
C.U41. rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu noworodka i osoby dorosłej, w tym kobiety w różnych okresach jej życia;
C.U42. wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta;
C.U43. przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności;
C.U44. wdrażać standardy postępowania zapobiegającego zakażeniom szpitalnym;
C.U45. stosować środki ochrony własnej, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami;
C.U46. posługiwać się znakami języka migowego oraz innymi sposobami i środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem z uszkodzeniem słuchu;
C.U47. interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemu informacji w ochronie zdrowia z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych;
C.U48. posługiwać się dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej, a także prawa ochrony własności intelektualnej;
C.U49. analizować korzyści wynikające z pracy zespołowej;
C.U50. korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu;
C.U51. wskazywać sposoby rozwiązywania problemów członków zespołu;
C.U52. planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;
C.U53. identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności pracy zespołowej.

D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ (techniki położnicze i prowadzenie porodu, położnictwo i opieka położnicza, ginekologia i opieka ginekologiczna, neonatologia i opieka neonatologiczna, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, choroby wewnętrzne, chirurgia, psychiatria, anestezjologia i stany zagrożenia życia, rehabilitacja w położnictwie, neonatologii i ginekologii, podstawy ratownictwa medycznego, badania naukowe w położnictwie, seminarium dyplomowe)

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

D.W1. zasady opieki położniczej podczas porodu fizjologicznego, porodu przedwczesnego

i porodu patologicznego oraz zasady prowadzenia i przyjmowania porodu w warunkach pozaszpitalnych;
D.W2. mechanizmy porodów w położeniu podłużnym główkowym, w ułożeniach odgięciowych, przy nieprawidłowym ułożeniu główki (asynklyzm przedni i tylny), w położeniach miednicowych, przy nieprawidłowej budowie miednicy kostnej i porodów bliźniaczych;
D.W3. niefarmakologiczne i farmakologiczne metody indukcji i stymulacji czynności skurczowej;
D.W4. zadania położnej podczas porodu o nieprawidłowym przebiegu i poroduzabiegowego;
D.W5. zasady postępowania w sytuacjach nagłych w opiece okołoporodowej (krwotoki położnicze, dystocja barkowa, wypadnięcie pępowiny i części drobnych płodu);
D.W6. zasady psychoprofilaktyki porodu, ze szczególnym uwzględnieniem metod łagodzenia bólu porodowego;
D.W7. standardy prowadzenia porodu przez położną zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi;
D.W8. zasady opieki nad noworodkiem po porodzie;
D.W9. zadania położnej w monitorowaniu ciąży fizjologicznej i ocenie ryzyka położniczego;
D.W10. etiologię, patogenezę, metody diagnostyczne, leczenie i postępowanie pielęgnacyjno-położnicze w patologicznym przebiegu ciąży i porodu;
D.W11. zasady monitorowania i metody oceny dobrostanu płodu w ciąży o przebiegu fizjologicznym, o nieprawidłowym czasie trwania oraz w wybranych stanach klinicznych matki i płodu, a także wydolności łożyska, oraz udział położnej w procesie diagnostyki w okresie okołoporodowym;
D.W12. rekomendacje, wytyczne i algorytm postępowania diagnostycznego i profilaktyczno-leczniczego oraz standardy sprawowania opieki położniczej nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą, kobietą w okresie porodu oraz patomechanizm, diagnostykę i sposoby terapii w przebiegu ciąży, porodu i porodu w przypadku współistnienia chorób niepołożniczych, chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę oraz zaburzeń psychicznych;
D.W13. udział położnej w profilaktyce i czynnościach diagnostyczno-leczniczych w przypadku powikłanego przebiegu ciąży, porodu i porodu oraz występowaniach chorób wynikających z reakcji organizmu kobiety na ciążę i chorób niepołożniczych;
D.W14. definicję porodu prawidłowego i nieprawidłowego oraz zakres opieki sprawowanej przez położną nad kobietą w okresie porodu, noworodkiem i ich rodziną;
D.W15. proces laktacji i czynniki ryzyka niepowodzeń w karmieniu piersią;
D.W16. działania edukacyjne dotyczące promocji karmienia piersią i rozwiązywania problemów laktacyjnych;
D.W17. zasady postępowania w sytuacjach nagłych występujących podczas ciąży, porodu i porodu oraz udział położnej w prowadzeniu intensywnego nadzoru położniczego;
D.W18. metody diagnostyczne w położnictwie oraz zadania położnej w przygotowaniu pacjentki i sprzętu do ich stosowania;
D.W19. wpływ chorób zakaźnych i infekcyjnych na płodność kobiety, zasady profilaktyki nieswoistej i swoistej chorób zakaźnych, stosowanej u kobiet w okresie ciąży i porodu, mechanizmy zakażenia płodu w przebiegu chorób bakteryjnych, pasożytniczych i wirusowych oraz wytyczne dotyczące postępowania z kobietą ciężarną, kobietą rodzącą i noworodkiem w przypadku wystąpienia takich chorób;
D.W20. wskazania do poradnictwa genetycznego i zakres diagnostyki wewnątrzmacicznej płodu;
D.W21. techniki wspomaganego rozrodu i zasady monitorowania ciąży po zapłodnieniu pozaustrojowym;
D.W22. przyczyny krwawienia w pierwszej i drugiej połowie ciąży oraz zasady postępowania we wstrząsie i koagulopatii w położnictwie;
D.W23. zmiany zachodzące w organizmie kobiety w różnych okresach jej życia i nieprawidłowości w budowie narządów płciowych;

D.W24. prawidłowy przebieg cyklu miesięczkowego i jego zaburzenia;
D.W25. naturalne metody regulacji poczęć i rodzaje antykoncepcji;
D.W26. granice norm i patologii seksualnych oraz zaburzenia seksualne występujące u kobiet w okresie rozrodczym;
D.W27. cele i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz rolę położnej w opiece prekoncepcyjnej;
D.W28. czynniki wpływające na płodność kobiety i mężczyzny oraz metody diagnozowania i leczenia niepłodności;
D.W29. etiologię dysfunkcji mięśni dna miednicy oraz zasady profilaktyki zaburzeń statyki narządu rodnych i nietrzymania moczu;
D.W30. postępowanie diagnostyczne, lecznicze i pielęgnacyjne u pacjentek ze stanami zapalnymi narządów rodnych, chorobami przenoszonymi drogą płciową, zaburzeniami statyki narządu rodnych i wysiłkowym nietrzymaniem moczu;
D.W31. zasady postępowania z pacjentką przed przeprowadzeniem zabiegów ginekologicznych i po ich przeprowadzeniu oraz w trakcie radioterapii i chemioterapii, a także rolę i zadania położnej w tym zakresie;
D.W32. zmiany zachodzące w organizmie kobiety w okresie menopauzy;
D.W33. udział położnej w badaniach diagnostycznych pacjentek z chorobami ginekologicznymi i ze zmianami w gruczole piersiowym;
D.W34. etiologię i patogenezę chorób nowotworowych narządów płciowych żeńskich i gruczołu piersiowego oraz postępowanie leczniczo-pielęgnacyjne i rehabilitacyjne w tych chorobach;
D.W35. charakterystykę poszczególnych nowotworów narządu rodnych pod względem etiologii, rozpoznania histopatologicznego, objawów klinicznych, podziału na stopnie kliniczne według Międzynarodowej Federacji Ginekologów i Położników (<i>International Federation of Gynecology and Obstetrics, FIGO</i>) oraz zaawansowania nowotworu według klasyfikacji TNM (<i>tumor modus metastases</i>);
D.W36. zasady i programy profilaktyki chorób nowotworowych narządu rodnych i piersi;
D.W37. czynniki warunkujące prawidłowy rozwój prenatalny i postnatalny;
D.W38. patofizjologię i objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka i wcześniaka oraz żywienie i specyfikę opieki nad noworodkiem w zależności od jego dojrzałości i stanu klinicznego;
D.W39. zasady pielęgnowania noworodka zdrowego, chorego oraz z wadami i urazami okołoporodowymi, w tym noworodka pacjentki chorej na AIDS lub zakażonej wirusem HIV;
D.W40. zasady prowadzenia fototerapii i tlenoterapii noworodka;
D.W41. zasady organizacji opieki neonatologicznej i intensywnego nadzoru nad noworodkiem;
D.W42. działania profilaktyczne podejmowane wobec osób w wieku rozwojowym, z uwzględnieniem noworodków i niemowląt;
D.W43. metody diagnostyczne i terapeutyczne chorób wieku rozwojowego;
D.W44. zasady racjonalnego żywienia dziecka i zaburzenia w odżywianiu;
D.W45. metody oceny rozwoju fizycznego i psychoruchowego dziecka;
D.W46. zasady opieki pielęgniarzkiej nad dzieckiem w najczęściej występujących chorobach układowych, alergicznych, zakaźnych i metabolicznych oraz stanach niedoborowych;
D.W47. zasady udzielania pierwszej pomocy w oparzeniach i sposoby pielęgnowania rany oparzeniowej;
D.W48. etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowania oraz zasady opieki pielęgniarzkiej w najczęstszych chorobach układów i narządów organizmu;
D.W49. rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania oraz zasady wykonywania badania elektrokardiograficznego;
D.W50. właściwości grup leków oraz ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta z różnymi chorobami, a także w zależności od jego wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;

D.W51. czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne i profilaktykę zakażeń chirurgicznych;
D.W52. zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz specyfikę pracy na bloku operacyjnym, a także zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;
D.W53. zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową oraz pacjentem objętym terapią żywieniową;
D.W54. zasady postępowania z kobietą ciężarną z urazem, zakażeniem tkanek miękkich i chorobami chirurgicznymi;
D.W55. etiopatogenezę, objawy kliniczne i zasady postępowania w podstawowych zaburzeniach psychicznych, w tym depresji poporodowej i psychozach okołoporodowych oraz zaburzeniach psychicznych w okresie klimakterium i senium;
D.W56. zasady postępowania psychoterapeutycznego w sytuacji poronienia, urodzenia dziecka martwego, z niepełnosprawnością lub nieuleczalnie chorego;
D.W57. psychologiczne konsekwencje porodu matki małoletniej, w późnym wieku i samotnej oraz rodzaje i formy jej wsparcia;
D.W58. zasady resuscytacji krążeniowo-oddechowej;
D.W59. zasady prowadzenia intensywnej opieki medycznej bezprzryądowej i przrządowej;
D.W60. farmakologiczne sposoby łagodzenia bólu porodowego;
D.W61. metody rehabilitacji i fizjoterapii stosowane w ginekologii, położnictwie i neonatologii;
D.W62. rolę i zadania położnej oraz instytucji rządowych i pozarządowych w podejmowaniu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami;
D.W63. zasady usprawniania pacjentek po operacjach ginekologicznych;
D.W64. zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;
D.W65. procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych;
D.W66. zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (<i>Basic Life Support, BLS</i>) i zaawansowanego podtrzymywania życia (<i>Advanced Life Support, ALS</i>);
D.W67. przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty położnictwa;
D.W68. metody i techniki prowadzenia badań naukowych;
D.W69. zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:
D.U1. dokonywać oceny stanu zdrowia kobiety ciężarnej, kobiety rodzącej, płodu, kobiety w okresie połogu i noworodka oraz sytuacji położniczej przy pomocy dostępnych metod i środków, interpretować wyniki badań, wdrażać interwencje położnicze oraz dokonywać ewaluacji opieki położniczej;
D.U2. rozpoznawać i eliminować czynniki ryzyka w przebiegu porodu, a w razie konieczności zapewniać pacjentce i jej dziecku opiekę specjalistów;
D.U3. podejmować działania profilaktyczne i w zakresie promocji zdrowia w stosunku do kobiet w okresie okołoporodowym oraz stosować w opiece okołoporodowej zasady wynikające z regulacji prawnych;
D.U4. wykorzystywać założenia psychoprofilaktyki położniczej oraz dokonywać wyboru niefarmakologicznych metod łagodzenia bólu porodowego i stosować te metody;
D.U5. ustalać indywidualny plan porodu, a w razie konieczności dokonywać jego modyfikacji;
D.U6. rozpoznawać początek porodu i oceniać jego postęp na podstawie badania położniczego zewnętrznego, wewnętrznego i obserwacji zachowania kobiety rodzącej oraz prognozować prawdopodobny przebieg porodu i oceniać możliwości odbycia porodu siłami natury;
D.U7. monitorować i oceniać różnymi metodami dobrostan płodu podczas porodu oraz interpretować wyniki tej oceny, w tym wykonywać badanie KTG i interpretować jego wynik oraz

rozpoznawać zagrożenia dla płodu wynikające z nieprawidłowego wyniku badania KTG;
D.U8. sprawować opiekę położniczą nad kobietą rodzącą w poszczególnych okresach porodu i stosować konieczne procedury zgodne ze standardem opieki okołoporodowej;
D.U9. nacinać krocze, rozpoznawać pęknięcie krocza różnego stopnia i szyć krocze nacięte lub pęknięte I stopnia;
D.U10. przyjmować poród fizjologiczny i miednicowy;
D.U11. wdrażać standardy opieki położniczej w przypadku porodu pacjentki zarażonej wirusem HIV i w innych sytuacjach trudnych wskazanych w standardzie opieki okołoporodowej;
D.U12. rozpoznawać stany naglące w przebiegu porodu, w tym łożysko przodujące, łożysko przedwcześnie odklejone, krwotok położniczy, dystocję barkową oraz wypadnięcie pępowiny i części drobnych płodu, a także postępować zgodnie z rekomendacjami w tym zakresie;
D.U13. udzielać pierwszej pomocy położniczej (zabezpieczać dostęp do żyły obwodowej, podawać wlew kroplowy, stosować tlenoterapię, utrzymywać drożność dróg oddechowych, wykonywać czynności resuscytacyjne u pacjentki i noworodka, zabezpieczać ranę krocza lub szyjki macicy, wykonywać ręczne wydobywanie łożyska, udzielać pomocy ręcznej w porodzie miednicowym);
D.U14. wykonywać zabiegi okołoporodowe u noworodka i oceniać jego stan według obowiązujących skal oceny;
D.U15. rozpoznawać i eliminować czynniki ryzyka w przebiegu ciąży i porodu, a w razie konieczności zapewniać pacjentce i jej dziecku opiekę specjalistów;
D.U16. ustalać indywidualny plan opieki prenatalnej w odniesieniu do kobiety ciężarnej, a w razie konieczności dokonywać jego modyfikacji;
D.U17. planować postępowanie położnicze i obejmować opieką położniczą kobietę ciężarną i kobietę w okresie porodu, w zależności od rozpoznanej sytuacji położniczej;
D.U18. wdrażać standardy dotyczące opieki nad kobietą ciężarną z zagrożeniem porodu przedwczesnego i w przebiegu porodu przedwczesnego;
D.U19. promować karmienie naturalne, prowadzić poradnictwo laktacyjne w okresie przygotowania do laktacji i jej przebiegu, rozpoznawać problemy laktacyjne i podejmować działania prewencyjne w tym zakresie;
D.U20. realizować zadania położnej w opiece profilaktycznej, diagnostycznej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej nad kobietami w ciąży i w okresie porodu;
D.U21. rozpoznawać ciążę na podstawie objawów domyślnych, prawdopodobnych i pewnych;
D.U22. stosować profilaktykę ogólną i swoistą chorób zakaźnych wobec kobiet przygotowujących się do macierzyństwa i kobiet ciężarnych;
D.U23. planować i sprawować opiekę położniczą nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą i kobietą w okresie okołoporodowym, powikłanym współistniejącymi chorobami położniczymi i niepołożniczymi;
D.U24. monitorować stan matki i dziecka oraz zapewniać wsparcie w sytuacji ciężkiej choroby lub wady noworodka, poronienia, urodzenia dziecka martwego, niezdolnego do życia lub z urazem okołoporodowym;
D.U25. sprawować opiekę psychologiczną nad pacjentką po stracie ciąży, matką małąletnią i w innych sytuacjach szczególnych w położnictwie;
D.U26. przygotowywać kobietę i jej partnera do funkcji prokreacyjnej i do rodzicielstwa oraz prowadzić edukację w zakresie właściwych zachowań prekoncepcyjnych;
D.U27. prowadzić działania edukacyjne w zakresie naturalnych metod regulacji poczęć oraz w zakresie środków antykoncepcyjnych;
D.U28. sprawować opiekę ginekologiczną nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia;
D.U29. planować i sprawować opiekę nad kobietą i jej partnerem w okresie prekoncepcyjnym i w przypadku wystąpienia problemu niepłodności;
D.U30. planować i sprawować opiekę nad pacjentkami doświadczającymi niepowodzeń w prokreacji i nad rodziną obciążoną chorobami genetycznymi;

D.U31. rozpoznawać choroby gruczołu piersiowego oraz edukować pacjentkę w zakresie samobadania i samoobserwacji;
D.U32. rozpoznawać wczesne objawy chorób nowotworowych i stany przednowotworowe narządów płciowych;
D.U33. rozpoznawać zaburzenia statyki narządu rodnego oraz uczestniczyć w leczeniu i profilaktyce nietrzymania moczu;
D.U34. rozpoznawać zaburzenia i patologie seksualne;
D.U35. przygotowywać pacjentkę do zabiegów operacyjnych ginekologicznych przeprowadzanych z zastosowaniem różnych technik oraz planować opiekę po takich zabiegach, przygotowując do samoopieki i samopielęgnacji w warunkach domowych, we współpracy z rodziną pacjentki;
D.U36. planować i sprawować specjalistyczną opiekę nad noworodkiem w zależności od jego dojrzałości, masy urodzeniowej ciała i stanu klinicznego w warunkach szpitalnych i pozaszpitalnych;
D.U37. dokonywać oceny stanu noworodka i uczestniczyć w badaniach diagnostycznych noworodka;
D.U38. oceniać wydolność opiekuńczą rodziców noworodka zdrowego, chorego i z wadami rozwojowymi oraz podejmować wobec rodziców noworodka działania edukacyjne promujące zdrowie, przygotowując ich do opieki nad dzieckiem w domu;
D.U39. rozpoznawać problemy zdrowotne dziecka i planować opiekę w najczęściej występujących chorobach układowych, alergicznych, zakaźnych i metabolicznych oraz stanach niedoborowych;
D.U40. rozpoznawać problemy zdrowotne i planować opiekę nad pacjentem w przebiegu najczęściej występujących chorób wewnętrznych;
D.U41. rozpoznawać wskazania do wykonania badań diagnostycznych i wystawiać skierowanie na wykonanie określonych badań diagnostycznych oraz wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu;
D.U42. przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w porozumieniu z lekarzem albo na jego zlecenie;
D.U43. planować opiekę nad pacjentem w przebiegu chorób chirurgicznych, rozpoznawać wczesne i późne powikłania po zabiegach operacyjnych i zapobiegać im oraz pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową;
D.U44. prowadzić intensywną opiekę pooperacyjną;
D.U45. rozpoznawać problemy pacjenta z najczęściej występującymi zaburzeniami psychicznymi, określać cel działania medycznego i planować interwencje terapeutyczne;
D.U46. prowadzić rozmowę terapeutyczną;
D.U47. wykonywać resuscytację krążeniowo-oddechową;
D.U48. wdrażać konieczne postępowanie w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia;
D.U49. przygotowywać pacjentkę do znieczulenia i monitorować jej stan w trakcie znieczulenia;
D.U50. uczestniczyć w farmakoterapii i leczeniu bólu;
D.U51. prowadzić rehabilitację przyłożkową w usprawnianiu po operacjach ginekologicznych, po porodzie drogami natury i po cięciu cesarskim;
D.U52. stosować różne formy aktywności ruchowej w opiece nad kobietą w różnych okresach jej życia i różnym stanie zdrowia, w szczególności nad kobietą ciężarną, kobietą rodzącą i pacjentką chorą ginekologicznie;
D.U53. przeprowadzać ćwiczenia usprawniające w chorobach ginekologicznych oraz prowadzić rehabilitację późną kobiet po mastektomii i operacjach w onkologii ginekologicznej;
D.U54. udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;
D.U55. doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu w takich przypadkach;
D.U56. doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;
D.U57. wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (<i>Automated External Defibrillator, AED</i>) i bezprzewodowe

udrażnianie dróg oddechowych;

D.U58. krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych w zakresie połoźnictwa;

D.U59. przeprowadzać badanie jakościowe, postugując się narzędziem badawczym.

1.4. Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia

Przedmioty realizowane w czasie trwania studiów kończą się zaliczeniem na ocenę⁵ lub egzaminem. Tryb, zasady zaliczania, egzaminowania oraz odwołania od oceny proponowanej przez prowadzącego zajęcia określa *Regulamin studiów Uniwersytetu Zielonogórskiego*⁶.

Przy weryfikacji efektów uczenia się dla kierunku połoźnictwo, studia pierwszego stopnia przyjmuje się, że uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu lub zaliczenia kończącego przedmiot (i/lub jego formę) oraz praktyki zawodowe potwierdza osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się ustalonych dla wymienionych składników procesu kształcenia. Weryfikacja obejmuje wszystkie kategorie efektów (wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne).

Na Uniwersytecie Zielonogórskim obowiązuje następująca skala ocen:

- pozytywne: bardzo dobry (5,0), dobry plus (4,5), dobry (4,0), dostateczny plus (3,5), dostateczny (3,0);
- negatywne: niedostateczny (2,0)⁷.

Sprawdziany i egzaminy odbywają się w formie ustnej bądź pisemnej. Efekty uczenia się weryfikowane są poprzez oceny formatywne w trakcie trwania zajęć oraz oceny podsumowujące na ich zakończenie. Nauczyciele korzystają z następujących sposobów weryfikacji osiągnięć zakładanych efektów uczenia się: aktywność w trakcie zajęć, analiza dziennika praktyk, bieżąca kontrola na zajęciach, dokumentacja praktyki, dyskusja, egzamin (ustny, pisemny), kolokwium, konspekt, obserwacja i ocena aktywności na zajęciach, obserwacja i ocena umiejętności praktycznych studenta, odpowiedź ustna, opinia opiekuna praktyki, praca kontrolna, praca pisemna, projekt, referat, sprawdzian, sprawdzian z progami punktowymi, test, test egzaminacyjny z progami punktowymi, test końcowy, test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi, zaliczenie ustne, opisowe, testowe i inne. Opis sposobów sprawdzania efektów uczenia się dla konkretnych przedmiotów/form zajęć jest wskazany w sylabusach tych przedmiotów (załącznik nr 1.3).

Dokumentacja (egzaminy, prace zaliczeniowe, projekty oraz inne materiały wypracowane przez studentów) potwierdzająca zdobycie przez studenta założonych w programie efektów uczenia się jest przechowywana do końca cyklu kształcenia⁸.

⁵ Wyjątek stanowi przedmiot „wychowanie fizyczne”, który jest zaliczany bez oceny oraz seminarium magisterskie, a także praktyka zawodowa. Warunki uzyskania zaliczenia oraz sposoby weryfikacji zakładanych efektów uczenia się są opisane w sylabusie przedmiotów.

⁶ Regulamin studiów na Uniwersytecie Zielonogórskim, załącznik do Uchwały nr 256 z dn. 30.06.2021 r.

⁷ §22 punkt 1. *Regulaminu studiów na Uniwersytecie Zielonogórskim*, załącznik do Uchwały nr 256 z dn. 30.06.2021 r.

⁸ Zarządzenie nr 48 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 4 marca 2020 w sprawie dokumentów i procedur Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

1.6. Zasady i formy odbywania praktyk zawodowych

Tabela 11. Wykaz praktyk realizowanych w całym toku studiów wraz z sumarycznymi wskaźnikami

Przedmiot	Liczba godzin	ECTS
Podstawy opieki położniczej	80	3
Techniki położnicze i przyjmowanie porodu	360	13
Promocja zdrowia	---	---
Podstawowa opieka zdrowotna	80	3
Położnictwo i opieka położnicza	200	7
Ginekologia i opieka ginekologiczna	200	7
Neonatologia i opieka neonatologiczna	80	3
Pediatryka i pielęgniarstwo pediatryczne	40	2
Choroby wewnętrzne	40	2
Chirurgia	40	2
Psychiatria	40	2
Anestezjologia i stany zagrożenia życia	40	2
Razem	1200	46

Praktyki na kierunku położnictwo studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym realizowane są w wymiarze 1200 godzin (46 punktów ECTS) – praktyki przygotowujące do wykonywania zawodu położnej⁹. Zakres tematyczny, szczegółowe zasady i formy odbywania praktyk znajdują się w katalogach (załącznik nr 1.3), regulaminie praktyki oraz dziennik praktyk (załącznik nr 1.2). Praktyka jest zaliczana (zal.) wg skali zgodnej z *Regulaminem Studiów UZ*.

Praktyka odbywa się we wskazanej placówce, z którą Uniwersytet Zielonogórski podpisuje porozumienie o prowadzeniu praktyk (listy intencyjne w sprawie realizacji praktyki i przyjęcia studentów kierunku fizjoterapia znajdują się w załączniku nr 7). Organizator praktyki z ramienia uczelni jest odpowiedzialny za: formalne przygotowanie studenta do praktyki, właściwy dobór placówek przez studentów, przygotowanie dokumentów (porozumienia, instrukcja praktyki, opinii) oraz zaliczenie studentowi praktyki.

Student dokumentuje przebieg praktyki w dzienniku praktyk. Ponadto dokumentem poświadczającym odbycie praktyki w określonej liczbie godzin i miejscu jest opinia z praktyki wystawiana przez opiekuna. Kserokopia opinii jest przechowywana w aktach studenta. Oryginał dokumentu zachowuje student. Oba dokumenty (dziennik praktyki oraz opinia) stanowią podstawę do zaliczenia praktyki. Zaliczenia praktyki dokonuje organizator praktyki z ramienia uczelni po stwierdzeniu prawidłowości przebiegu praktyki oraz informacji o uzyskaniu przez studenta zakładanych efektów uczenia się. Czas i miejsce odbycia praktyki są odnotowywane w suplemencie do dyplomu.

Wykaz organizatorów z ramienia uczelni, wzory umów i innych dokumentów dostępne są dla studentów na stronie internetowej Collegium Medicum.

⁹ Wymiar i efekty uczenia się praktyk wynikają z Rozporządzeniem MNiSW z dn. 26 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego (Dz.U. 2019, poz. 1573).